

ВИСНОВОК
антикорупційної експертизи проєкту Закону України
«Про реєстрацію доменних імен»

Картка проєкту

Ініціатор(и) проєкту Закону: Федієнко О.П., Штепа С.С., Крячко М.В.	Метою проєкту є законодавче врегулювання відносин у сфері реєстрації, продовження реєстрації, перереєстрації, видалення доменних імен органами виконавчої влади, іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування в публічному домені GOV.UA.	Проект Закону (реєстраційний № 7357 від 09.05.2022), надано висновок Комітету про включення до ПД
---	---	---

Резюме антикорупційної експертизи

За результатами проведення антикорупційної експертизи Національне агентство ідентифікувало у проєкті Закону корупціогенні фактори, зокрема недотримання принципу юридичної визначеності.

Опис виявлених корупціогенних факторів

1. Нечітка, з порушенням принципу юридичної визначеності, регламентація прав, обов'язків чи відповідальності юридичних та фізичних осіб у будь-якій сфері правового регулювання

1.1 У ст. 4 проєкту Закону передбачено, що суб'єктами відносин з адміністрування, реєстрацій і користування доменними іменами в домені GOV.UA є: Адміністратор, Технічний оператор, Реєстратор, Реєстранти.

Адміністратором є орган державної влади, визначений Кабінетом Міністрів України.

В абз. 1 ч. 1 ст. 7 проєкту Закону встановлено, що функціями Реєстратора наділяється призначений Адміністратором на конкурсних засадах суб'єкт господарювання.

Згідно зі ст. 1 проєкту Закону Реєстратор – суб'єкт господарювання, з яким Адміністратором укладено договір для реєстрації доменних імен Реєстрантів у домені GOV.UA та який надає послуги з реєстрації та супроводу доменного імені.

Однак положення проєкту Закону не регламентують правового механізму визначення Реєстратора. Не визначено суб'єктів, уповноважених здійснювати підготовку та затвердження порядку проведення конкурсу, рамкових умов процедур тощо.

Метою залучення відповідним органом державної влади (Адміністратором) суб'єкта господарювання (Реєстратора) є отримання послуг. Зазначені правовідносини врегульовані Законом України «Про публічні

закупівлі», відповідно до абз. 1 ч. 4 ст. 3 якого *відносини, пов'язані із сферою публічних закупівель, регулюються виключно цим Законом і не можуть регулюватися іншими законами, крім випадків, встановлених цим Законом.*

Відсутність чітких і прозорих конкурсних процедур обумовить ризик непрозорого проведення конкурсу та можливих корупційних зловживань під час вибору Реєстратора.

Рекомендації НАЗК:

внести зміни до проєкту Закону, якими передбачити визначення Реєстратора у порядку, встановленому законодавством про публічні закупівлі.

1.2. В абз. 2 ч. 1 ст. 7 проєкту Закону визначено, що *функції Реєстратора може виконувати Адміністратор або його структурний підрозділ.*

Зазначене положення проєкту не визначає підстав, строків та інших істотних умов виконання функцій Реєстратора Адміністратором (його структурним підрозділом).

Така правова конструкція може призвести до зловживань під час виконання функцій Реєстратора.

Рекомендації НАЗК:

внести зміни до проєкту Закону, якими визначити чіткий правовий механізм та випадки виконання Адміністратором (його структурним підрозділом) функцій Реєстратора.

1.3. Згідно зі ст. 1 проєкту Закону Технічний оператор домену GOV.UA – суб'єкт господарювання, який наділений повноваженнями та функціями забезпечення функціонування домену GOV.UA, технічного обслуговування, підтримки та забезпечення безперервного функціонування Реєстру, а також забезпечення доступу до Реєстру відповідно до цього Закону.

У ч. 2 ст. 6 проєкту Закону зазначено, що Технічний оператор здійснює свою діяльність на основі договору, який з ним укладає Адміністратор *за результатом проведеного конкурсу. Порядок проведення конкурсу, форма договору затверджуються Адміністратором.* У порядку проведення конкурсу та у договорі в обов'язковому порядку визначаються параметри якості функцій, які зобов'язаний забезпечити Технічний оператор.

Однак пропонований правовий механізм визначення Технічного оператора обумовить ризик непрозорості процедури та зловживань. Зазначені правовідносини відносяться до сфери застосування Закону України «Про публічні закупівлі», відповідно до абз. 1 ч. 4 ст. 3 якого *відносини, пов'язані із сферою публічних закупівель, регулюються виключно цим Законом і не можуть регулюватися іншими законами, крім випадків, встановлених цим Законом.*

Відсутність чітких і прозорих конкурсних процедур обумовить ризик непрозорого проведення конкурсу та можливих корупційних зловживань під час вибору Технічного оператора.

Рекомендації НАЗК:

внести зміни до проєкту Закону, якими передбачити визначення Технічного оператора у порядку, встановленому законодавством про публічні закупівлі.

1.4. У проєкті Закону (ч. 1 ст. 2, ч. 1 ст. 5, ч. 1 ст. 6 і далі в тексті проєкту) використовується термін «публічні документи».

Проте термін «публічні документи» законодавчо не визначений.

Чинне законодавство визначає види нормативно-правових актів, інші офіційні письмові документи.

При цьому термін, який використовується у проєкті Закону, не належить до будь-якого з них.

Оскільки відповідно до проєкту Закону зазначені «публічні документи», зокрема, *«приймаються у відповідності до законодавства України про державну регуляторну політику та є обов'язковими до виконання»*, відсутність їх визначення призведе до ризиків під час практичної реалізації цієї норми.

Рекомендації НАЗК:

внести зміни до проєкту Закону, якими термін «публічні документи» замінити належним терміном, передбаченим у чинному законодавстві.

1.5. У ч. 3 ст. 7 проєкту Закону визначено, що Реєстратор повинен *проводити регулярну перевірку осіб, відповідальних за зареєстровані домени. Порядок та регулярність такої перевірки визначаються правилами.*

Однак проєктом Закону не визначено державного органу, який буде затверджувати такі правила. Відсутність такого визначення може призвести до ризиків під час запровадження правил, а в подальшому – до необґрунтованих перевірок.

Рекомендації НАЗК:

доопрацювати проєкт Закону в частині визначення повноважень державного органу на розробку та затвердження вказаного нормативно-правового документа.

1.6. У ч. 1 ст. 10 проєкту Закону передбачено, що *особи, визначені відповідальними у сфері відносин з адміністрування, реєстрацій і користування доменними іменами в домені GOV.UA, несуть дисциплінарну відповідальність у разі порушення вимог цього Закону, публічних документів Адміністратора, інших нормативно-правових актів, що регулюють зазначену сферу відносин.*

Проте таке положення не узгоджується з нормами чинного законодавства.

Зазначені у проєкті Закону відповідальні особи будуть визначені з посадових (службових) осіб органів виконавчої влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування. Ці особи за законом несуть цивільно-правову, кримінальну, адміністративну та дисциплінарну відповідальність.

Отже, пропоноване проектом Закону звуження юридичної відповідальності є необґрунтованим та призведе до виникнення корупційних ризиків.

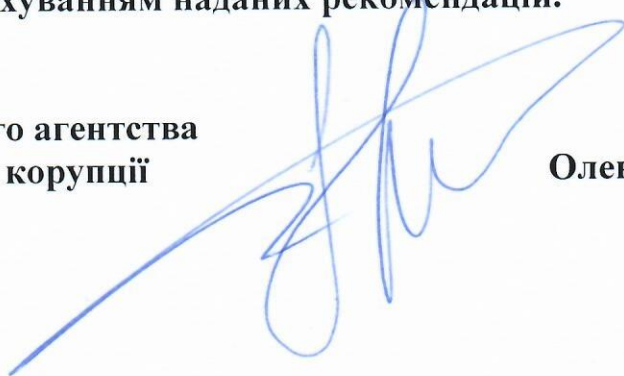
Рекомендації НАЗК:

внести зміни до проекту Закону, якими передбачити належні види юридичної відповідальності для відповідних осіб.

Висновок:

проект Закону містить корупціогенні фактори та потребує доопрацювання з урахуванням наданих рекомендацій.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ